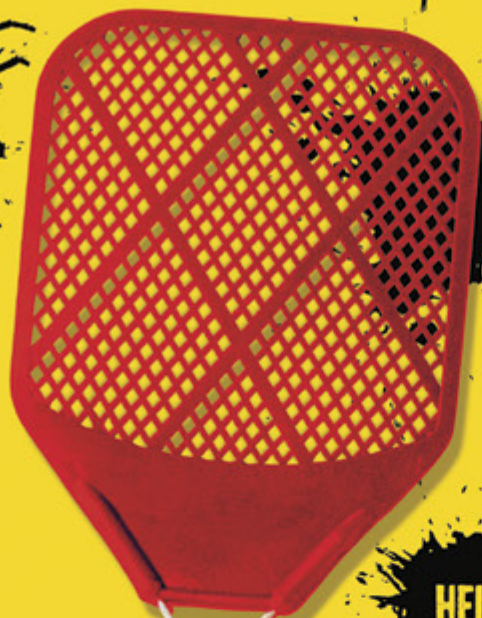

TAMMI

HEIKKI
PURSAINEN

PASKA SUOMI

Heikki Pursiainen
Paska Suomi

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

© HEIKKI PURSIAINEN JA KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI 2017

ISBN 978-951-31-9512-0

PAINETTU EU:SSA

Sisällys

JOHDANTO	9
POLITIIKKA I: PASKA VASEMMISTO.	14
Suomi ansaitsee paremman vasemmiston	14
Ennen oli paremmin, huomenna nykyistäkin pahemmin . .	15
Hyväosaisten edunvalvonta	19
Tuottajan puolella kuluttajaa vastaan	23
Mitä vähemmän ideoita, sen enemmän puhetta	26
Lapsellinen talousajattelu.	28
Vihreät	35
POLITIIKKA II: PASKA OIKEISTO	37
Ideologinen kuolema.	38
Surullisen hahmon kokoomus	42
Keskusta ja Suomen tuhoaminen.	48
Persut, entiset persut ja rasismi.	58
Parempi oikeisto ja vasemmisto.	68
HYVINVOINTIVALTIO	72
5 000 euron äitiyspäiväraha	72
Mikä on hyvinvointivaltion tehtävä?	74
Keskiluokan murhenäytelmä	78
Kuka on köyhä?	99
A- ja B-luokan kansalaiset	105
Ahdistava paternalismi.	107
Tuottajakeskeisyys.	111

KYMMENKUNTA VALHETTA SUOMALAISESTA TYÖSTÄ	113
Perusongelma: Työn ja työmarkkinoiden ajatus on kadonnut	114
Palkkaerot	118
Palkka, jolla voi elää, on huijausta.	120
Palkkoja ei voi neuvotella korkeiksi.	123
Keskitetyssä työmarkkinassa ei ole järkeä.	123
Ketkä puuttuvat pöydästä?	126
Yleissitovat työehtosopimukset	128
Kannustindentalismi	129
Työntekijä maksaa oman suojelunsa	132
Mistä alhainen työllisyys johtuu?	134
Totuus toimivista markkinoista	135
Rikkaiden salaliitot köyhiä vastaan	136
Työperäinen maahanmuutto	138
Kiky-sopimus ja hallituksen työllisyyspolitiikka	139
Onko mitään tehtävissä?	140

KAIKKI RAKASTAVAT VALTIOTA I: TALOUDEN

PEHMEÄ SOSIALISMI	142
Kolme tarinaa	142
Mitä valtion pitää tehdä?	147
Valtionyhtiöt	157
Osakeyhtiöt kunnan viranomaisina ja viranomaiset osakeyhtiöinä	161
Pelkästään haitalliset yritystuet	167
Vain osittain haitalliset yritystuet	176
Maataloustuet	179
Pehmeä sosialismi	184

KAIKKI RAKASTAVAT VALTIOTA II: KULTTUURI,

URHEILU, MEDIA JA KANSALAISSYHTEISKUNTA	186
Valtio hoitaa tämänkin	186
Yleisradio	188
Valtion kulttuuri	201
Mihin tarvitaan kansalaisia, kun valtio hoitaa kansalaistoiminnan?	218

TULONJAKOPAKKOMIELLE	228
Ajatusleikki	228
Tulonjako ei ole Suomen tärkein ongelma	230
Eriarvoisuuden vähentämisen seuraukset	239
Tappaako eriarvoisuus?	245
Onko meillä tarpeeksi eriarvoisuutta?	252
LOPUKSI	259
VIITTEET	261
LÄHTEET	266

Johdanto

Suomi on paska maa satavuotispäivänään.

Se on taloudellisen ja henkisen taantumuksen tilassa. Tilanne ei muutu, vaikka maailmantalous antaisi isänmaalle syntymäpäivälahjaksi pari vuotta talouskasvua.

Taloudellisesti Suomi on jäänyt auttamatta jälkeen. Ruotsia otettiin kiinni kahden sukupolven ajan. Kymmenen vuotta sitten suomalaisten tulotaso viimein melkein saavutti ruotsalaiset. Mutta silloin kohtalot erkanivat. Ruotsalaisten tulot ovat tässä ajassa kasvaneet viidenneksen, mutta suomalaisten polkeneet paikallaan. Parhaassa mahdollisessa maailmassa paluu pohjoismaiselle tasolle kestää vuosikymmenen tai useamman. Mutta emme taida elää parhaassa mahdollisessa maailmassa.

Korkeasti koulutetut muuttavat maasta yhä enenevässä määrin. Työllisyys on surkealla tasolla, työttömyys sen sijaan kukoistaa. Julkinen talous on surullisessa tilassa. Luetteloja olisi helppo jatkaa.

Vielä jonkin aikaa Maailman talousfoorumi ja brittiläiset sanomalehdet jaksavat kertoa, että Suomi on milloin maailman viidenneksi paras tai kolmanneksi ihanin maa. Ellei suunta muutu, jossakin vaiheessa Suomen taantuminen alkaa näkyä jopa näissä höpöhöpötilastoissa.

Suunnanmuutos vaatisi kuitenkin jotakin muutakin kuin kansainvälisen suhdannenousun. Satavuotiaassa Suomessa päätöksenteko, niin poliittinen kuin kaikki muukin, on täysin jumiutunut. Puolueet eivät kykene mihinkään. Perinteinen vasemmisto on erikoistunut hyväosaisten edunvalvontaan ja Suomen talouden museoimiseen. Vihreät ovat taantuneet yhden asian liikkeestä kaikkien kivojen asioiden liikkeeksi.

Oikeistoa Suomessa ei oikeastaan ole. Kokoomus on aatteeton puolueiden hammaslääkäriliitto, jolla on ajatuksia lähinnä lasten harrastustoiminnasta. Markkinatalous on kiva juttu ja ihan oikein köyhille, mutta olisihan se hirveää, jos meidän Jessika joutuisi maksamaan kauppakorkeakoulusta.

Keskusta on tuhoisa voima. Se haluaa pitää ihmiset kiihtuvilla syrjäseuduilla, joita se itse hallitsee. Kaupungit, joissa suomalaisten hyvinvointi tuotetaan, ovat olemassa vain rahastusta varten. Maatalouteen syydetään rahaa määrää, jolla Suomesta voitaisiin suurin piirtein poistaa köyhyys. Perussuomalaiset ovat hajonneet tätä kirjoitettaessa kahteen kuppikuntaan, joita kumpaakin johtaa tunnettu rotuteoreetikko. Toinen kuppikunta on ilmiselvästi muodostumassa Suomen ensimmäiseksi avoimen rasistiseksi puolueeksi. Ideologiat ovat kuolleet, paitsi ilmeisen paskat ideologiat.

Poliittinen järjestelmä on surullisessa tilassa. Silti kaikki toivovat ja luottavat valtion hoitavan kaiken ja pelastavan kaiken. Ei ole mitään ongelmaa, jota ei voitaisi hoitaa viskaamalla tukku verorahoja sen suuntaan. Valtio pelastaa kannattamattomat telakat ja kaivokset. Valtio hoitaa investoinnit. Valtio maksaa innovaatiot ja keksii vientihitit. Valtio työllistää työttömät. Valtio hoitaa, maksaa, ottaa vas-

tuun ja tekee päätökset meidän puolestamme. Kenenkään ei tarvitse itse tehdä mitään.

Valtiokeskeisyys näkyy myös siinä, miten ihmiset ja yritykset nähdään vain veronmaksajina. Hienoin yrittäjä ei ole se, jonka tuote hyödyttää ihmiskuntaa eniten, vaan se, joka maksaa eniten veroja. Veronmaksu on ylipäänsä inhimillisen hyveen huipentuma. Sen älyttömin ilmenemismuoto on keskiluokka, joka maksaa korkeita veroja ja saa rahat paluupostissa tulonsiirtoina. Luonnollisesti kannustimet järkevään käyttäytymiseen ja vastuunottoon tuhoutuvat matkalla.

Pitkän laman aikana köyhtyvässä Suomessa kaikki ovat kytänneet toisiaan varmistaakseen, ettei kukaan köyhyä muuta hitaammin. Nyt nousukauden toivottavasti viimein koittaessa aletaan kytätä, ettei kukaan vain rikastu muuta aikaisemmin tai enemmän.

Suomi sulkeutuu ja käpertyy sisäänpäin. Kaikessa ollaan puolustuskannalla. Muutosta vastustetaan, olipa se teknologisen kehityksen tai vaikka maahan tulevien uusien ihmisten ja yritysten mukanaan tuomaa. Turha tulla tänne digitaalisen liiketoiminnan kanssa, jos se häiritsee paikallista kartellia. Sama juttu, jos haluaisit tulla ulkomailta tänne töihin suomalaista hyvinvointia rakentamaan. Kourallinen turvapaikanhakijoita aiheuttaa rasistisen paniikin.

Pohdinta ei keskity siihen, miten saataisiin parhaat ihmiset pysymään Suomessa ja jopa tulemaan tänne. Sen sijaan kauhistellaan, jos joku rikas muuttaa vähemmän verotettuun maahan. Ulkomaisiin yrityksiin ei suhtauduta iloisesti uusien tavaroiden ja palvelujen tuojina tai tervetulleina kilpailun kirittäjinä. Sen sijaan niitä epäillään, koska luoja paratkoon ne maksavat veroa jonnekin muualle. Suomalainen yritys on epäilyttävä heti, jos sillä on sivukonttori Belgiassa.

Sulkeutuminen on tappavaa. Ainoa keino, jolla Suomen kaltainen maa voi menestyä, on avoimuus ulkomaailmaa, ihmisiä ja ajatuksia kohtaan.

Yleinen typeryyys, anti-intellektualismi, tiedevastaisuus ja rasismi leviävät. Tutkija muuttuu kaiken maailman dosen-tiksi heti, kun viesti ei miellytä. Lainvalmistelussa kuullaan etujärjestöjen lobbareita, ei tieteentekijöitä. Median tiedeuutiset ovat suoraan tiedotteista kopioitua hömppää, jossa raportoidaan humpuukitutkimuksesta yhtä innokkaasti kuin tieteen edistysaskeleista. Taloustieteen yleiset tulokset leimataan ideologisiksi mielipiteiksi.

Älymystö on itse osittain syyppä siihen, että sitä ei kunnioteta. Kaikki taiteilijat, kirjailijat ja suurin osa tutkijoista ovat käytännössä valtion palveluksessa tai siitä riippuvaisia ja laulavat laskunmaksajan lauluja. Koska joku kuuli viimeksi kirjailijan sanovan, että julkinen sektori on liian suuri tai että valtion pitäisi tehdä vähemmän? Ei koskaan. Taiteilijoiden ja intellektuellien yhteiskunnalliset kannat ovat täysin yksinäisiä, ja tärkeintä on valtion tukien taso. Populistien älymystön vastainen viesti uppoaa, koska siinä on ripaus totta.

Suomi nostalgisoi olematonta hyvinvointivaltion kulta-aikaa. Sitä ei koskaan ollut, eikä kukaan järjissään oleva haluaisi takaisin esimerkiksi 1980-luvulle. Kukaan ei vain muista, millaista silloin oli. Se oli juuresten ja sääntelyn valtakautta. Kaikkeen tarvittiin lupa, ja asuntoa piti säästää 20 vuotta.

Hyvinvointivaltiosta on tullut oma irvikuvansa. Elämän iskuilta suojelemisen sijasta se suojelee keskiluokkaa tämän omilta valinnoilta. Se on valtava koneisto, joka kierrättää keskiluokan korkeat verot takaisin sille itselleen. Samalla kaikki kannustimet toimia järkevästi tai ottaa vas-

tuuta elämästään katoavat. On valtion tehtävä maksaa keskiluokkaisen perheen lapsen hankinta tai tohtoritutkinnon suorittaminen.

Suomen satavuotisjuhlien kunniaksi lehdissä ylistetään tänäkin vuonna suomalaisen yhteiskunnan ainutlaatuisuutta ja erinomaisuutta. Sitä opetetaan lapsille koulussa ja julistetaan eduskunnan puhujanpöntöstä.

Ajattelevalle ihmiselle täytyy kuitenkin olla ilmiselvää, ettei nykyinen Suomi ole sen paremmin ainutlaatuinen kuin erinomainenkaan. Siltä varalta, että asia ei kuitenkaan ole ilmiselvä, olen koonnut tähän kirjaan joitakin vähemmän mairittelevia ajatuksia Suomesta. Kirjasta tuli valitettavan helposti riittävän paksu. Ajatuksia jäi runsaasti mahdollisiin jatko-osiin.

Politiikka I: Paska vasemmisto

Suomi ansaitsee paremman vasemmiston

Suomi ansaitsee kunnan vasemmiston. Köyhät ja huonosiset tarvitsevat puolestapuhujan. Vasemmistoa tarvitaan myös vapaamielisten arvojen ja esimerkiksi seksuaalisen tasa-arvon edistämiseen. Vasemmiston ja urbaanin oikeiston liitto taantumuksen voimia vastaan on tärkeässä osassa Suomen jälkeensä jääneen kaupunkikehityksen vauhdittamisessa. Kunnan vasemmistoa tarvitaan räyhäämään keskiluokan etuoikeuksia ja liike-elämän poliittista vaikutusvaltaa vastaan.

Ja tietenkin perinteinen vasemmisto on kaikkien kannalta parempi koti ns. tavalliselle kansalle ja työvälle kuin oikeistopopulistit.

Vasemmisto hoitaa kuitenkin tehtäviään surkeasti. Perinteinen vasemmisto, sekä SDP että vasemmistoliitto, ovat täydellisessä älyllisessä alennustilassa. On vaikea sanoa, onko lamautumisen syynä työväestön karkaaminen perussuomalaisiin vai päinvastoin. Vasemmistopuolueilla ei ole tarjota mitään ajatuksia tai vaihtoehtoja. Nekin vähät joita on, ovat joko mikroskooppisen pieniä tai valtavan huonoja. Käynnissä oleva oppositiokausi antaisi mahdollisuuden uusiutua ja heittää rohkeita ajatuksia. Mutta näin ei ole tapahtunut.

Vasemmiston pitäisi olla se optimistinen, tulevaisuuteen

katsova ja ihmiseen uskova poliittinen liike. Mutta suomalainen vasemmisto on synkkä menneisyyteen takertuva voima, joka näkee tulevaisuudessa vain uhkia. Sen ainoa tehtävä on puolustaa ydinäänestäjäkuntansa kapeasti tulkittuja etuja näitä uhkia vastaan.

Vasemmistoa on vaikea syyttää edes populismista. Vaikka sen ulostulot ovat yhtä epä-älyllisiä kuin populistilla, ne ovat liian väsyneitä vedotakseen kansaan. SDP:llä on ollut vaikeuksia valita itselleen edes uskottavaa presidenttiehdokasta.

Vihreät voisi ihannemaailmassa olla työväenliikkeen historiallisesta painolastista, esimerkiksi sosialismista ja ay-liikkeestä, vapaa vasemmistopuolue. Mutta ainakin viime vuosien oppositiopolitiikassa puolue on päättänyt mennä yli sieltä missä aita on matalin. Puolueen johdon linjaa on mahdotonta erottaa muun vasemmiston ponnettomasta populismin yrityksestä. Parempia vihreitä on kyllä olemassa, mutta heidän vaikutusvaltansa on ollut viime aikoina olematonta. Jää nähtäväksi, muuttuuko tilanne olennaisesti paremmaksi uuden puheenjohtajan aikana.

Katsotaan seuraavaksi, mikä kaikki vasemmistossa on pielessä.

*Ennen oli paremmin,
huomenna nykyistäkin paremmin*

Sosiaalidemokraattiseen ajatteluun (vasemmistoliitto-kin lienee nykyisin sosiaalidemokraattinen) liittyy perinteisesti usko kehitykseen ja ihmisen mahdollisuuteen tulla paremmaksi.¹ Tämä optimismi esiintyy enää lähinnä periaateohjelmissa ja julistuksissa. Suomalainen vasemmisto haikailee menneisyyteen ja pelkää tulevaisuutta.

Pahinta on, että se menneisyys, jota vasemmisto haikailee takaisin, on suureksi osaksi kuvitelmaa. Vasemmistopoliitikot muistelevat nostalgisesti hyvinvointivaltion rakentamisen aikaa, 1970- ja 1980-lukuja.² Siitä on tullut myyttinen aikakausi, jolloin palvelut paranivat ja tuloerot kaventuivat.

Muisteloista unohtuu se pikkuseikka, ettei kukaan täysjärkinen haluaisi palata 1980-, saati 1970-luvulle. Se ei ollut mitään kulta-aikaa. Se oli aikaa, jolloin kaupasta sai talvella vain juureksia, asuntoa piti säästää 20 vuotta³ ja kauko-ohjattavan leikkiauton operoimiseen tarvittiin posti- ja lennätinlaitoksen lupa. Edes paatunein SDP:n tai vasemmistoliiton kannattaja ei suostuisi palaamaan näihin sääntelyn ja alhaisten tuloerojen kultaisiin vuosiin.

Tosiasia on, että kaikilla suomalaisilla menee nykyisin paremmin kuin kolme vuosikymmentä sitten. Eikä hyvinvointivaltiota ole purettu kuin vasemmistopoliitikkojen puheissa. Tämän nähdäkseen ei tarvitse kuin vilkaista sosiaalimenotilastoja.⁴

Menneisyys oli kultainen, mutta tulevaisuus on pelottava. Finanssikapitalismi jyllää. Ilmastonmuutos vaanii. Globalisaatio vie työn kehitysmaihien. Uusliberaalien salaliitto vaanii hyvinvointivaltiota. Mitä uusliberalismi ei uhkaa, sitä uhkaa oikeistopopulismi. Työväenluokka äänestää väärää puolueita. Tosin koko työväki on katoamassa, kun kehitysmaiden ihmiset, robotit ja tekoäly vievät työpaikat.

Jakamistalous ja muut uudet taloudellisen toimeliaisuuden muodot orjuuttavat köyhät ja romahduttavat verotulot. Verotulot, jotka muutenkin ehtyvät, koska suuryritykset ja rikkaat piilottavat rahat veroparatiiseihin. Eriarvoisuus lisääntyy koko ajan, vaikka sitä ei tilastoista huomaisikaan. Jokainen talousuudistus on uusliberaali salajuoni saavute-

tun hyvän tuhoamiseksi. Jokainen uusi keksintö on uhka, joka pitää säännellä, verottaa ja kesyttää kuoliaaksi.

Vasemmiston puhe on kuin 1930-luvun salaliittoteoriasta: uusliberaalit, finanssikapitalistit, markkinavoimat, globalisaatio, veroparatiisit, suuryritykset ja milloin mitkään hämärit voimat uhkaavat hyvinvointivaltion linnaketta. On vaikea ymmärtää, miten aikuiset ihmiset jaksavat tällaista.

Vasemmistolta puuttuu kokonaan positiivinen visio tulevaisuudesta. Visio tulevaisuudesta, missä vasemmistolaiset periaatteet toteutuvat mutta tosiasioita, kuten teknologista muutosta, globalisaatiota, markkinataloutta tai geopolittista kehitystä, ei tarvitse kieltää. Tämä on hämmästyttävää, sillä vielä parikymmentä vuotta sitten vasemmistolla näytti olevan tällainen visio. Siinä visiossa kattava sosiaaliturva huolehti tulonjaosta ja vakuutti ihmiset globalisaation iskuja vastaan. Markkinatalous puolestaan huolehti siitä, että varallisuutta riitti näin jaettavaksi.

Tuntuu siltä, että vasemmisto on jättänyt ideologisen perustyön tekemättä. Se ei ole miettinyt, mitä vasemmistolaisista peruseriaatteista seuraa nykyisessä maailmassa. Toisin sanoen ei ole jaksettu miettiä, mitä vasemmistolaisuudesta seuraa, jos eletään todellisuudessa eikä kuvitelmissa.

Koska harkitun näkemyksen antama vankka perusta ja itsevarmuus puuttuu, ulkomaailma ja muutos näyttävät pelottavilta. Seurauksena on sulkeutuminen ja takertuminen kaikkiin voimin nykyiseen. Jopa nykyjärjestelmän ilmeiset virheet ja viat tuntuvat ihanan tutuilta ja turvallisilta. Mitäpä siitä, jos verorahat menevät hukkaan tai ihmiset jäävät ilman työtä. Ainakin tämä tapahtuu tutussa ympäristössä.

Tutut huonot asiat tuntuvat kivoilta, sen sijaan ilmeisen hyvätkin uudet asiat tuntuvat kauhistuttavilta, kuten työtä säästävä teknologinen kehitys.

Säilyttämisen tarve johtaa tosiasioiden kieltämiseen. Suomi ei tarvitse uudistuksia, koska ongelmia ei joko ole tai ne johtuvat ulkoisista tekijöistä. Huonosti toimivat työmarkkinat eivät vaikuta työllisyyteen. Alhainen työllisyys on kysyntälaman tai Nokian tai Venäjän tai verovälttelijöiden tai uusliberaalien syytä. Suomen työmarkkinoissa ei edes ole mitään erityisen jäykkää, sillä se ja tuo ja tämä piirre on myös Ruotsissa tai Sveitsissä tai Saksassa ja siellä menee hyvin. Korkeat vähimmäispalkat eivät aiheuta työttömyyttä. Sosiaaliturvalla ei ole merkittäviä kannustinvaikutuksia.

Aina kun joku toteaa, että verotus on korkeaa, työllisyys on alhaista, kasvua ei ole, sääntely on järjetöntä, sosiaaliturva on huonosti järjestetty tai että työmarkkinat eivät toimi, jostain löytyy vasemmistolle sympaattinen ”asian-tuntija” tai poliitikko esittämään vastakkainen näkemys. Suomen verotus ei ole maailman kireintä, vaan neljänneksi kireintä. Työmarkkinat eivät ole maailman jäykimmät, ainakaan kaikilla mittareilla. Työllisyys on alhaisempi kuin Ruotsissa, mutta Italiassa se vasta alhainen onkin. Ranskaan verrattuna sääntely on kevyttä. Ei sitä talouskasvua ole ollut muissakaan taantuissa maissa.

Suomessa menee muka ylipäänsä hyvin, koska joka viikko joku muu hupsuihin klikkijuttuihin erikoistunut media julkaisee jutun, jossa hatusta tempaistulla höpöhöpöindeksillä mitattuna Suomi on maailman kolmanneksi innovatiivisin tai seitsemänneksi kivoin maa olla lemmikki.⁵ Jokainen, joka on koskaan vierailut Suomessa ja sen lisäksi jossakin muualla, tajuaa, ettei näissä vertailussa ole hirveästi järkeä.

Jakamalla näitä ilmeisen tyhmiä juttuja mediassa ja somessa vasemmistopoliitikot ja -intellektuellit vakuuttelevat silti itselleen ja kannattajilleen, että kaikki on hyvin. Tai jos kaikki ei olekaan hyvin, se ei johdu mistään mille

voi tehdä mitään. Ruotsalaisten tulot nyt vain ovat muutamassa vuodessa nousseet viidenneksen, kun suomalaisten ovat polkeneet paikallaan. Mutta ei se johdu mistään.

Vasemmiston puolustukseksi on tosin sanottava, ettei se ole yksin kieltäessään ilmeisiä tosiasioita. Ilmiö riivaa koko suomalaista yhteiskuntaa.

Optimismi on kadonnut vasemmistolta paitsi tulevaisuuden myös ihmisten suhteen. Vasemmisto ei luota ihmiseen. Ihmisestä on tullut pelkkä hyvinvointivaltion, suojelun ja holhouksen kohde. Ilman valtion jatkuvaa väliintuloa ihminen syrjäytyy, alkoholisoituu, syö väärin, tekee huonoja työsopimuksia, äänestää väärää puoluetta, asuu väärässä paikassa, katsoo väriä televisio-ohjelmia, kirjoittaa someen väärin, harrastaa väriä asioita ja tekee kaiken muunkin väärin.

SDP pitää suursaavutuksenaan maailman parasta koulutusjärjestelmää, mutta kohtelee sen kasvatteja kuin oikeustoimikelvottomia.

Hyväosaisten edunvalvonta

Muutosvastarinnassa ei valitettavasti ole kysymys vain älyllisestä jämähtämisestä ja uuden pelosta. Osa muutosvastarinnasta on yksinkertaisesti nykyisestä järjestelmästä hyötyvien edunvalvontaa. Vasemmisto on nimittäin ajat sitten lakannut ajamasta köyhän asiaa ja taantunut laajassa mitassa hyväosaisten edunvalvontaliikkeeksi.

Onko yhtään suomalaiseseen yhteiskuntaan pesiytynyttä erioikeutta, monopolia, ylisääntelyn muotoa tai keskiluokan tulonsiirtoa, jota vasemmisto ei puolustaisi?

Vasemmisto ajaa täysin refleksinomaisesti kaikkia yliopisto-opiskelijoiden, julkisen sektorin työntekijöiden, taksiryittäjien, valtion monopolien, keskiluokkaisten van-

hempien, hyvin koulutettujen työttömien, taiteilijoiden, yliopistotutkijoiden tai korkeakoulutettujen freelancereiden etuoikeuksia.

Kaikkia näitä ryhmiä yhdistää yksi asia. Niihin kuuluvat ihmiset ovat suureksi osaksi hyväosaisia, joiden tehtävänä luontevasti olisi hyvinvointivaltion rahoitus, ei sen asiakkuus. Silti vasemmisto puolustaa kaikkien näiden etuja ja tulonsiirtoja täysin kyseenalaistamatta. Pieninkin yritys kritisoida näitä ryhmiä hyödyttävää sääntelyä tai niiden hyväosaisten jäsenten tulonsiirtoja ja etuuksia saa vasemmiston huutamaan hyvinvointivaltion purkamista ja köyhien sortamista.

Vasemmisto ei siis enää edes tunnista tai halua erottaa todellisia köyhiä hyväosaisista. Kaikkia yllä mainittuja ryhmiä käsitellään myöhemmin, mutta ehkä tässä on syytä jo vähän avata aihetta. Ongelma on se, että vasemmistossa kutsutaan ilmeenkään värähtämättä elinvaiheen tai omien valintojen takia pienehkötuloisia hyväosaisia köyhiksi. Tulokinnan mukaan esimerkiksi nuoret, opiskelijat, vastavalmistuneet, taiteilijat, tutkijat ja freelancerit ovat köyhiä tai huono-osaisia.

Tosiasiaa opiskelijat ovat väliaikaisesti alentaneet tulojaan investoidakseen tutkintoon, joka muuttaa heidät hyväosaisiksi hetken kuluttua. Tämä ei ole köyhyyttä. Nuori, jopa vastavalmistunut korkeakoulutettu, joutuu monesti työuran alussa lyhytaikaisiin ja huonosti palkattuihin töihin. Tämä on aivan tavanomaista eikä tarkoita, että henkilö on köyhä.

Köyhyys on pysyvä tai ainakin pitkäaikainen olotila. Lyhytaikaisesti tai elämänvaiheen vuoksi pienituloinen henkilö ei ole köyhä. Se, että henkilön tulot ovat joskus väliaikaisesti alhaiset, ei ole minkäänlainen yhteiskunnallinen ongelma.

Jos lahjakas ihminen valitsee epävarman uran sisäisesti tyydyttävällä alalla tai huonosti palkatun kutsumusam-

matin, mikä sen hienompaa. Jos haluaa opiskella humanistisen tutkinnon tai ryhtyä opintojen jälkeen freelance-toimittajaksi, niin hyvä juttu. Mutta jos tekee tällaisia valintoja, alhaisehkon tulotason ei pitäisi yllättää. Pienet tulot ovat oma vapaaehtoinen valinta. Valittavana olisi muita, paremmin palkattuja mutta vähemmän hohdokkaita töitä.

Yliopistouraan liittyvä epävarmuus on aivan luonnollista. Maailma ei ole kenellekään velkaa elatusta vain koska on sattunut tekemään väitöskirjan.

Köyhyys on sitä, että ihmisellä on valittavana vain huonoja vaihtoehtoja. Omiin valintoihin perustuva pienituloisuus ei ole köyhyyttä. Korkeasti koulutettu ihminen, joka itse valitsee työskentelyn alalla, jolla tulot ovat pienet, ei siis ole köyhä.

On uskomatonta, että tämän joutuu edes sanomaan ääneen. Mutta vasemmistopuolueet ovat täysin kykenemättömiä edes pohtimaan sitä, miten elinvaiheesta tai omasta valinnasta johtuva pienehkötuloisuus eroaa aidosta huono-osaisuudesta. Hyväntahtoinen selitys tälle on älyllinen laiskuus. Pahantahtoinen selitys on, että muka-huono-osaisista merkittävä osa äänestää vasemmistopuolueita.

Missään ei ole ärhäkkää vasemmistopoliitikkoa, joka vaatisi, että julkispalvelujen ja tulonsiirtojen pitäisi palvella oikeita köyhiä sen sijaan että rahat kaadetaan keskiluokalle, yrityksille, maanviljelijöille, oopperalle ja miljoonaan muuhun epävasemmistolaiseen rahareikään.

Sama hyväosaisten puolelle asettuminen näkyy vasemmiston asenteessa muuhun maailmaan ja maahanmuuttoon. Vasemmisto julistaa edelleen kansainvälistä solidaarisuutta. Se kannattaa turvapaikanhakijoiden oikeuksia. Mutta siihen solidaarisuus jääkin.

Turvapaikanhakijoiden oikeudet ovat tärkeitä, mutta humanitäärisen maahanmuuton merkitys kehitysmaiden ihmisten pelastamisessa köyhyydestä on pieni. Huomatavasti tärkeämpiä tekijöitä tässä suhteessa ovat vapaa-kauppa, kehitysmaiden osallistuminen globaaliin markkinatalouteen ja työperäinen maahanmuutto.⁶

Juuri markkinatalouteen siirtyminen ja globaali kaupankäynti selittävät maailman suunnatonta vaurastumista ja köyhien elämän parantumista viime vuosikymmenten aikana.⁷ Maailman ihmiset ovat rikkaampia kuin koskaan, terveempiä kuin koskaan ja maailman tuloerot kapeampia kuin koskaan.⁸

Suomalainen vasemmisto ei näytä edes huomanneen näitä valtavan hyviä uutisia, varmaankin koska köyhyyden väheneminen ei sovi yhteen sen synkän tarinan kanssa. Siis tarinan, jossa uusliberalismi ja finanssikapitalismi ajavat maailmaa kohti luokkayhteiskuntaa.

Maailman köyhien toivo on siis markkinataloudessa, vapaassa kaupankäynnissä ja ihmisten vapaassa liikkuvuudessa. Vasemmiston kanta näihin kaikkiin on vähintään nihkeä, lukuun ottamatta tiettyjä sosiaalidemokraatteja, jotka ovat jäməköitä vapaakaupan kannattajia. Kunnia heille.

Työpaikkojen siirtyminen ”halpatyömaihin” on vasemmiston mielestä suuri ongelma.⁹ Todellisuudessa globalisaatio on tietysti hyödyttänyt myös suomalaisia. Mutta vaikka ei olisi, työpaikkojen siirtyminen maailmantalouteen liittyneisiin kehitysmaihin on tietenkin globaalia eriarvoisuutta *vähentävä* kehityskulku. Aidosti solidaarisen vasemmiston pitäisi iloita tästä kehityskulusta.

Vielä käsittämättömämpää on vasemmiston suhtautuminen työperäiseen maahanmuuttoon. Tai, kuten ayvasemmisto asian ilmaisee, ”halpatyövoiman tunkeutumi-

SANKARI-SUOMEN TYLY TAUDINMÄÄRITYS

On aika pitää taukoa juhluvuoden itseonnittelusta ja havaita, että 100-vuotias Suomi on monella tavalla paska maa.

Kymmenen vuotta sitten suomalaisten tulotaso melkein saavutti ruotsalaiset. Nyt paikalleen jämähtäneestä Suomesta on tullut taas rikastuvan Ruotsin köyhä naapuri. Ainoa ulospääsy synkästä tilanteesta olisi uudistuminen, avautuminen ja vapautuminen.

Poliittinen järjestelmä on kuitenkin täysin kykenemätön uudistuksiin. Vasemmisto on vaihtanut aatteen ja köyhän puolustamisen sisäpiiriläisten ja keskiluokan edunvalvontaan. Oikeisto on jakautunut näkemyskettömiin juustohöylääjiin, tuppukyliin tukiaisia syytäviin kepuilijoihin ja epä-älylliseen räyhäjengiin – jos siis kaikkein epämiellyttävimmät jätetään mainitsematta.

Kansalaiset ovat muuttuneet valtiovallan passiivisiksi kohteiksi. Maassa ei tapahdu mitään ilman valtion apua. Yhtään yritystä ei perusteta, yhtään tapahtumaa ei järjestetä eikä yksikään ompeluseura kokoonnu ilman julkista rahaa. Lehdistöissä ihmetellään, kun koira-urheilua ei tueta verovaroista.

Valtiosta riippuvaiset intellektuellit ja veikkausrahoilla elävä kulttuuriväki julistavat yksinäisesti jättimäisen valtion ilosanomaa. Älymystön paikalle julkisessa keskustelussa kiilaavat erilaiset ”digitalistit”, twiittaajat ja höpökonsultit. Media tuo oman panoksensa yleiseen tyhmistymiseen.

Suomen täytyy ryhdistäytyä. Tämä koskee poliitikkoja, älymystöä ja kaikkia kansalaisia. Ryhtiliikkeen ensimmäinen askel on ongelman tunnistaminen.

**PASKA SUOMI ON 100-VUOTISJUHLIEN KUOKKAVIERAS,
JOKA PILAA JUHLATUNNELMAN SUORALLA PUHEELLA
PÄIVÄNSANKARIN TERVEYDENTILASTA.**

www.tammi.fi

32.182

ISBN 978-951-31-9512-0

Päällys: Timo Numminen